

148-41
220987

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORT
VERBRANDING ZUIVERINGSSLIB OOST-BRABANT

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen milieu-effectrapport verbranding zuiveringsslib Oost-Brabant / [Commissie voor de Milieu-effectrapportage ; voorz. H.G. Ouwerkerk]. - Utrecht : Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-71887-41-3
SISO 614.62 UDC [504.05:[628.474:628.336]](492.93-11)
Trefw.: milieu-effectrapportering ; Oost-Brabant / zuiveringsslib ; verbranding.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van Noord-Brabant,
Postbus 90151,
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
7706 AP

uw brief
14 juli 1987

ons kenmerk
U365/87/Sf/mh/148-40

onderwerp
Milieu-effectrapportage inzake
verbranding van zuiveringsslib
Oost-Brabant

utrecht,
29 september 1987

Met bovengenoemde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de realisering van een verbrandingsinstallatie voor zuiveringsslib in Oost-Brabant.

Hierbij bied ik U het advies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41 n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne. Voor de inhoud van het advies verwijs ik kortheidshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies zijn bijeengebracht.

Daarnaast vraag ik Uw aandacht in het bijzonder voor het volgende.

1. In de startnotitie (pag. 11) wordt gesteld, dat naast verbranding het drogen van zuiveringsslib (zonder verbranding) een alternatieve mogelijkheid is om een volumereductie te verkrijgen. Zuiveringsslib kan onder bepaalde voorwaarden nagenoeg zonder extra energietoevoer worden verbrand. Verbranding kan ook in combinatie met bijvoorbeeld huishoudelijk afval geschieden. Het is de Commissie uit andere werkzaamheden bekend, dat in Oost-Brabant initiatieven bestaan voor een integrale afvalverwijdering in het stadsgewest 's-Hertogenbosch. Er bestaan voorts plannen bij de Regionale Afvalverwijdering Zuid-Oost Brabant. De Commissie zou U willen aanbevelen serieus na te gaan in hoeverre het initiatief van de Oostbrabantse waterschappen te combineren is met andere (afval)verwerkingsprojecten in het oostelijk deel van de provincie.

2. De mogelijkheid bestaat bepaald zuiveringsslib afkomstig van particuliere afvalwaterzuiveringsinrichtingen te verwerken samen met het slib van de waterschappen.

Het al of niet mede verwerken van particulier slib kan van essentiële invloed zijn op de gewenste opzet van de installaties.

3. Voor alle nog in discussie zijnde vestigingsplaatsen geldt, dat nog nadere planologische beslissingen genomen moeten worden. Daarbij is Uw College ten nauwste betrokken. In dat verband vraagt de Commissie naast de planologische aspecten met nadruk ook de in het MER nog uit te werken milieu-argumenten in Uw overwegingen te betrekken.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te kunnen leveren aan de vaststelling van de richtlijnen.

Tenslotte is het als steeds voor de Commissie van belang te vernemen welke adviezen en opmerkingen anderen U (nog) hebben doen toekomen. Ze zal ook gaarne vernemen op welke wijze U gebruik zult willen maken van haar aanbevelingen voor de inhoud van het MER.

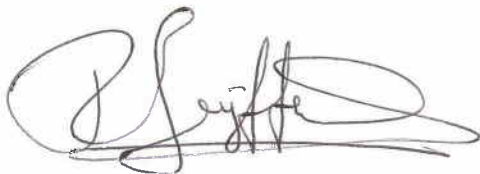
Drs. H.G. Ouwerkerk,
voorzitter werkgroep m.e.r.
verbranding zuiveringsslib
Oost-Brabant.

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT VERBRAN-
DING ZUIVERINGSSLIB OOST-BRABANT

Advies op grond van artikel 41 n, eerste lid, van de Wet van 23 april 1986 tot
uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrek-
king tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het
milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over de realisering van
een verbrandingsinstallatie voor zuiveringsslib in Oost-Brabant.

Uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

De secretaris

ir. R.I. Seijffers

De voorzitter,

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 29 september 1987

1.	INLEIDING	1
2.	SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3.	PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
4.	ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN	8
4.1	Algemeen	8
4.2	Het voornemen	9
4.2.1	De installatie	9
4.2.2	Aanvullende milieubescherpende maatregelen	11
4.3	Verwerkingsalternatieven	12
4.3.1	Thermische droging van het slib	12
4.3.2	Nieuwe technologische ontwikkelingen	12
4.4	Lokatie-alternatieven	13
4.5	Het nulalternatief	14
4.6	Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast	14
5.	TE NEMEN EN GENOMEN BELUITEN	15
6.	BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN	16
7.	GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	18
7.1	Algemeen	18
7.2	Prioriteiten en mate van detail bij de gevolgen per milieu-aspect	18
7.3	Luchtverontreiniging	19
7.4	Bodem en grondwater	20
7.5	Oppervlaktewater	20
7.6	Geluidhinder	20
7.7	Woon- en leefmilieu en veiligheid	21
7.8	Natuur-ruimtelijke en cultuur-ruimtelijke aspecten	21
8.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN/VARIANTEN TEN AANZIEN VAN HET MILIEU	22
9.	OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE ACHTERAF	22
10.	VORM EN PRESENTATIE	23
11.	SAMENVATTING VAN HET MER	24

BIJLAGEN

- 1 Bekendmaking in de staatscourant 135 van vrijdag 17 juli 1987
- 2 Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage van 14 juli 1987 met verzoek om advies
- 3 Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage
- 4 Lijst van inspraak-reacties op de startnotitie

1. INLEIDING

In het ontwerp-zuiveringsslibplan 1987-1992 van de provincie Noord-Brabant wordt gesteld, dat de Waterschappen De Aa, De Dommel en De Maaskant overwegen voor de lange termijn over te gaan op centrale verbranding van zuiveringsslib.

Deze Oostbrabantse waterschappen zijn van plan een gemeenschappelijke slibverbrandingsinstallatie te realiseren omdat naar verwachting in de toekomst (na ca. 1992) voldoende nuttige toepassings-mogelijkheden voor zuiveringsslib, zoals afzet in de landbouw, zullen ontbreken. Er zal nog worden bezien in hoeverre daartoe geschikt zuiveringsslib van particuliere afvalwaterzuiveringsinrichtingen in de installaties kan worden verbrand.

Voor deze installatie(s) zijn drie mogelijke voorkeurslokaties genoemd, te weten:

- een bedrijventerrein ten Zuid-Oosten van Uden (gemeente Uden)
- het terrein van de rioolwaterzuivering tussen Teeffelen en Oijen (gemeente Lith)
- het bedrijventerrein Ekkersrijt (gemeente Son en Breugel)

Op 17 juli 1987 werd door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in de Staatscourant bekend gemaakt (zie bijlage 1) dat bij de besluitvorming over in te dienen aanvragen om vergunningen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren de regels met betrekking tot milieu-effectrapportage (m.e.r.) uit de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Staatsblad 211) zullen worden toegepast.

Per brief van 14 juli 1987 (bijlage 2) verzochten Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de Commissie voor de m.e.r. te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport (MER).

Het voorliggend advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3.

De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

De werkgroep vergaderde in totaal twee maal. Haar leden kregen op 10 juli 1987 een toelichting op de plannen door medewerkers van provinciale diensten en van de betrokken waterschappen. Ook werd toen de bestaande verbrandingsinstallatie bij Oijen/Teeffelen bezocht. Op 24 augustus 1987 is door een delegatie van de Commissie een bezoek gebracht aan de bedrijventerreinen Uden en Ekkersrijt en de omgeving daarvan.

Naar aanleiding van een tussentijds concept-advies wisselden de voorzitter en secretaris en enkele leden van de werkgroep van de Commissie op 10 september 1987 van gedachten met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en van de initiatiefnemers.

De tekst van het voorliggende advies voor richtlijnen is vastgesteld op 23 september 1987.

In hoofdstuk 2 van dit advies wordt een samenvattend overzicht gegeven. In de volgende hoofdstukken worden de belangrijkste vragen en aandachtspunten gegeven waarop het MER volgens de Commissie ten behoeve van de besluitvorming antwoord zal moeten geven respectievelijk zal moeten ingaan. Hierbij is de volgorde van de inhoudseisen voor een MER volgens artikel 41 j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne aangehouden.

Van bevoegd gezag zijn een aantal inspraakreacties ontvangen (zie bijlage 4). Deze reacties heeft de Commissie in haar beschouwingen ten behoeve van het advies voor richtlijnen betrokken.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

In het MER dient te worden vermeld wat precies wordt beoogd met het voornemen van de waterschappen en voor welke besluiten het zal worden opgesteld. Daarbij is het van belang de rol aan te geven die het MER kan gaan spelen bij de uiteindelijke lokatiekeuze. Welke factoren hebben de lokatiekeuze bepaald?

Prognoses van de aard en samenstelling van het slib dat in de komende 10-20 jaar per jaar niet nuttig toepasbaar zal zijn, dienen te worden gegeven, dit zo goed mogelijk gespecificeerd naar bronnen van herkomst. Daarbij dient inzicht te worden verschaft in de onzekerheid van de prognoses en in de oorzaken van verschillen met de huidige situatie.

De vraag dient te worden beantwoord in hoeverre zuiveringsslib van particuliere bronnen in de installatie kan en zal worden verwerkt. Als alternatief verdient de verwerking van zuiveringsslib in combinatie met huishoudelijk afval de aandacht. Behoudens verbranding dient ook thermische droging ter volume-reductie aan de orde te komen.

De volgende uitvoeringsalternatieven dienen te worden beschouwd:

- De meest geschikte technieken voor slibverbranding
- De meest geschikte methoden van opslag en overslag van het slib in verband met geurhinder
- Mogelijke rookgasreinigingssystemen, in het bijzonder ten aanzien van stof, geur en gasvormige componenten.
Hierbij dienen natte en (semi-)droge systemen te worden overwogen.
- Zuiveringsmethoden van eventuele afvalwaterstromen.

Ook wat er met de reststoffen gebeurt verdient beschrijving.

Naast een beschouwing over de merites van nieuwe technologische ontwikkelingen, zoals verticale buisreactorsystemen, dienen in ieder geval het nulalternatief (= het niet doorgaan van het voornemen) als referentiesituatie en het alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast zorgvuldig te worden beschreven. Het laatstgenoemde zogeheten meest milieuvriendelijke alternatief behelst het aangeven van bij welke bedrijfsvoering en met welke realistisch te beschouwen methoden en technieken - al dan niet in combinatie - doelmatig minimale uitwerpen en milieueffecten kunnen worden bereikt.

Onder milieueffecten horen ook visuele invloeden (bijvoorbeeld door hoogte van gebouwen en schoorsteen) en invloeden op mensen, vegetaties, dieren en goederen.

Voor de milieueffecten die in ieder geval aandacht verdienen, wordt korthedshalve verwezen naar de paragrafen 7.3 tot en met 7.8.

De bestaande toestand van het milieu en te verwachten ontwikkelingen daarin verdient daarbij als referentie-situatie de aandacht.

De verschillen in de gevolgen voor het milieu van de beschouwde alternatieven moeten duidelijk worden gepresenteerd.

Het MER zal aandacht moeten besteden aan resterende leemten in kennis en aan onzekerheden en de betekenis daarvan voor de besluitvorming. Ook verdient de opzet van de metingen en controle van de uitwerpen en de gevolgen voor het milieu daarvan de aandacht, dit mede als onderdeel van een tijdig te ontwerpen evaluatieprogramma (nazorg van de beslissingen).

Het MER kan worden opgesteld als afzonderlijk document of als onderdeel van de vergunningaanvragen. In het laatste geval zal het MER dan wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.

De kern van alle hoofdonderdelen van het MER zal duidelijk en overzichtelijk moeten worden samengevat.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

De Waterschappen De Aa, De Dommel en De Maaskant beheren een aantal rioolwaterzuiveringsinrichtingen, waarbij overtollig zuiveringsslib vrij komt.

Omdat naar verwachting in de toekomst (na ca. 1992) voldoende afzetmogelijkheden voor dit slib in de landbouw of ten behoeve van compostering en zwarte grondbereiding zullen ontbreken, zijn de betrokken waterschappen van plan een gemeenschappelijke, centrale verbrandingsinstallatie voor dit slib te realiseren. Deze verbranding is in het bijzonder bedoeld om de hoeveelheid definitief te storten materiaal terug te brengen. Een volume-reductie zou ook met thermische droging of andere verwerkingsmogelijkheden kunnen worden bereikt.

Voor particulier zuiveringsslib bestaan en ontstaan mogelijk ook verwijderingsproblemen waarvoor een oplossing moet worden gezocht.

De lokatie voor de verbrandingsinstallatie is nog nader te bepalen. Uit een eerder selectie-proces zijn drie voorkeurslokaties naar voren gekomen:

- een bedrijventerrein in de gemeente Uden
- het terrein van de rioolwaterzuiveringsinrichting in de gemeente Lith (bij Oijen/Teeffelen).
- een bedrijventerrein in de gemeente Son en Breugel (industrieschap Ekkersrijt)

3.1 In het MER dient duidelijk te worden gedefinieerd wat precies wordt beoogd met het voornemen.

In hoeverre is een doelmatige verwijdering ter voorkoming of zo veel mogelijk beperking van verontreiniging van met name de lucht, het oppervlaktewater en de bodem (+ grondwater) een van de doelstellingen?

3.2 Om het doel en de probleemstelling nader af te bakenen en scherper te definiëren, verdienen de volgende aandachtspunten en vragen nadere uitwerking respectievelijk beantwoording:

- De achtergronden van het voornemen dienen duidelijk en concreet te worden beschreven.
- Wat gebeurt er momenteel met het zuiveringsslib? Wat is het huidige beleid van de waterschappen ten aanzien van de verwerking van zuiveringsslib?
- Welke van de volgende soorten zuiveringsslib zullen naar verwachting worden verbrand?
 - * uitsluitend slib van waterkwaliteitsbeheerders of ook zuiveringsslib afkomstig van (bepaalde) particuliere afvalwaterzuiveringsinrichtingen

